

Leida Laius. Kronoloogia.

Sündis 26.03. 1923. a. Horoševo külas, Leningradi oblastis, Kingissepa rajoonis

1933. a. Srednje Selo algkool

1933. a. Pustomeržski Keskkool

1934. aastal asub perekond Kingissepa linna, Kingissepa I Keskkool

1938. aasta märtsis arreteeritakse isa, Richard Laius. Ema Amanda koos lastega saadetakse välja Kalinini oblastisse Võšni Volotšoki linna

1938 – 1941 õpib Leida Võšni Volotšoki 4. Keskkoolis. Kohe pärast kooli lõpetamist algab sõda.

1941. a. õpib Leida kolm kuud Võšni Volotšoki Õpetajate Instituudis. Siis viiakse instituut Volga äärde, Leida kaasa minna ei saa, ta läheb vabrikusse, kus hakkab ema kõrval sõduripesu õmblema.

1941. aasta detsembrist kuni veebruarini 1942 töötab Leida vabapalgalise sanitarina välihospitalis nr. 429, Võšni Volotšoki rajoonis.

1941.a. Veebruaris astub Leida vabatahtlikult armeesse, tegutsedes kuni 1944. aasta novembrini raamatukoguhoidjana kergelt haavatute haigla juures nr. 3826, 22. armee. Reamees, seersant, II Balti rinne. Leida initsiatiivil luuakse naisansambel, mis tegutseb sõja lõpuni rindeväeosades.

1944. aasta novembrist kuni 1945 aasta märtsini töötab raamatukoguhoidjana Eesti Laskurkorpuses, vanem-seersant.

1945. aasta märtsist kuni juulini töötab ta raamatupidaja abi ja sekretär-masinakirjutajana Eesti Laskurkorpuse staabis Kuramaal. Sama aasta juulist kuni

1946. aasta septembrini töötab Laius inspektorina Toiduaienetetööstuse Ministeriumis.

1947. aastal õpib töö kõrvalt septembrist kuni 1947. a. augustini Tallinna Teatriinstituudis.

1947. a. oktoobrist kuni 1949. a. septembrini töötab Laius Arhitektide Liidu sekretärina, õppidest endistviisi mittestatsionaarselt Teatriinstituudis.

1949. a. septembrist kuni 1950 mai – mittestatsionaarne üliõpilane.

1950 .a. mai kuni sama aasta juuli – inspektor Rahvaloomingu Maja teatriosakonnas.
Üliõpilane, mittestatsionaarselt.

1950 juuli kuni 1951 aprill – vanem-inspektor Kunstide Valitsuse teatriosakonnas.

1950 aprill kuni 1955 oktoober – näitleja Tallinna Riiklikus Draamateatris.

1955 oktoobris tegi sisseastumiseksamid Moskva Üleliidulisse Kinematograafia Instituuti, mille lõpetas juulis 1960.

1960 juuli kuni 1961 jaanuar – II režissöör Tallinna filmistuudios.

1961 jaanuar – mängufilmide režissöör “Tallinnfilmis”

23.10. 1975 – Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukiri.

24. 03. 1979 – ENSV Teeneline Kunstitegelane

19. 03. 1986 – Eesti NSV Rahvakunstnik

17. 10. 1987 – Riiklik preemia filmi “Naerata ometi” eest.

23. 02 1993 – Eesti Vabariigi 75. aastapäeva tunnustusmedal eesti rahvale osutatud teenete ning eesti kultuuri säilimisele ja selle kaudu rahvuse kestmajäämisele kaasaaitamise eest. Peaminister Mart Laar.

20.12 1995 – Tänu kiri Eesti Rahvuskultuuri fondilt. Fondi esimees Eri Klas.

6. aprillil 1996. aastal lahkus Leida Laius

Leida Laius. Dokumendid.

Dokumendid antud arhiivi.

1. Sünnitunnistus, välja antud 30. märtsil 1923.a.
Sündinud 26.03. 1923. a. Leningradi oblastis, Kingissepa rajoonis, Horoševo külas.
- 2 Kingissepa Keskkooli 7. klassi lõputunnistus. 21. juuni 1938.
3. Võšni Volotšoki 4. Keskkooli 10. klassi lõputunnistus. 1940-41. õppeaasta.
4. Tõend Võšni Volotšoki Õpetajate Instituudi sulgemise ja esimese kursuse üliõpilase Leida Laiuse suunamisest teise õppeasutusse, mis asus Volga ääres. Väljasaadetuna Leida sinna minna ei saanud.
5. Iseloomustus sõjaväeosast, 29. oktoobril 144.
6. Koopia samast iseloomustusest.
7. Tõend osavõtu kohta isetegevusansamblist sõjaväes.

8. Tõend demobiliseerumise kohta. 23. juuni 1945.
9. Koopia samast tõendist.
10. Aukiri demobiliseerumise puhul. 12. juuli 1945.
11. Eesti korpuse juhtide pöördumine demobiliseeritute poole . 12. juuli 1945.
12. Kutse sügisel toimuvaile sisseastumiseksameile Leningradi Teatriinstituuti. 16. juuli
13. Tervisetõend. 1945. 1
14. Tervisetõend. 19. november 1947.
15. Eesti Riikliku Teatriinstituudi diplom. 1. juuli 1950.
16. Väljavõte Teatriinstituudi üliõpilase õppekaardist. 6. veebruar 1956.
17. 16. Õppekaardi venekeelne tõlge.
18. Avaldus Nõukogude Liidu peaprokurörile, milles Leida Laius palub selgitada isa saatusega seotud asjaolusid ja ka seda, kes selles süüdi oli. Moskva, 5. mail 1957.a.
19. Väljavõte Üleliidulise filmiinstituudi arvestuslehest. 12. mai 1962.a.
20. Koopia Üleliidulise Filmiinstituudi diplomist. 24. augustil 1962.a.
21. Teatriinstituudi ja ka Üleliidulise filmiinstituudi diplomid.
22. Tallinna oktoobri rajooni sõjakomissari kutse ilmuda 23. septembril 1987 sõjakomisaariaati dokumentide ümberregistreerimiseks.
23. Eesti Vabariigi prokuratuuri õiend, mille kohaselt on Armanda Laiuse ja tema laste administratiivkorras väljasaatmine tunnistatud õigusvastaseks Nii Armanda Laius, kui ka Leida Laius ja Leo Laius (postuumselt) on rehabiliteeritud koos kõigi sellest tulenevate õiguslike tagajärgedega. 27. 11. 1991. /2 eksemplari./
24. Materiaalse toetuse taotlus seoses 70. juubeli tähistamisega Kinomajas. Filmiprogramm ja oodatavad külalised.
25. Kutse Laiuse juubeli tähistamisele 26. märtsil 1993.
26. Fotomälestus Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirja omistamisest Laiusele. Samuti kutse banketile Kremlisse Riikliku Preemia omistamise puhul filmile “Naerata ometi”.
27. Eesti Vabariigi 75. aastapäeva tunnustusmedali tunnistus. Eesti rahvale osutatud teenete tunnustamiseks ning eesti kultuuri säilimisele ja selle kaudu rahvuse kestmajäämisele kaasaaitamisele eest otsustas Vabariigi Valitsus anda Leida Laiusele Eesti Vabariigi 75. aastapäeva tunnustusmedali. Peaminister Mart Laar. 23. veebruaril 1993.
28. Eesti Rahvuskultuuri Fondi teade Laiusele Rahvuskultuuri Fondi Tänuauhinna omistamisest suuruses 20 000 krooni. Ühtlasi palutakse L. Laiust sponsorite ja stipendiaatide vastuvõtule Mustpeade Majas 20. detsembril kell 16.00.

29. Eesti Rahvuskultuuri Fondi Tänu kiri 20. detsembril 1995.a.
30. Surmatunnistus. 09. aprillil 1996. aastal.
31. Loomingulise töötaja kvalifikatsiooni kaart.